

**НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ ФАКУЛТЕТА ПОЛИТИЧКИХ НАУКА
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ**

**ВЕЋУ НАУЧНИХ ОБЛАСТИ ПРАВНО- ЕКОНОМСКИХ НАУКА
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ**

Одлуком Наставно-научног већа Факултета политичких наука Универзитета у Београду од 27. јуна 2024. године именована је Комисија за оцену докторске дисертације кандидаткиње **Маријане Савић Симић**, под насловом **„Програми превенције и дерадикализације младих у социјалној и образовној политици у Србији“**, у саставу:

1. Проф. др Драган Симеуновић (Факултет политичких наука – Универзитет у Београду)
2. Проф. др Ана Чекеревац (Факултет политичких наука – Универзитет у Београду)
3. Проф. др Наталија Лукић (Правни факултет – Универзитет у Београду)

Комисија је прегледала и оценила наведени докторски рад и на основу мишљења свих њених чланова Наставно-научном већу Факултета политичких наука подноси следећи

РЕФЕРАТ О ЗАВРШЕНОЈ ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ

1. Основни подаци о кандидаткињи

Маријана Савић Симић је рођена 06. 07. 1982. године у Ваљеву, Република Србија. Говори енглески језик. Основне студије на Универзитету у Београду – Факултету политичких наука завршила је 2006. године са просечном оценом 8,54. Дипломирала је са оценом 10 на тему „Улога интелигенције у демократској транзицији“, стекавши звање *Дипломирани политиколог за међународне послове*. Студије другог степена завршила одбраном завршног рада на тему „Институционални оквир сарадње држава чланица Европске уније у области слободе, безбедности и правде“. Докторске студије

на смеру Социјална политика и социјални рад уписала је у академској 2014/15 години. Маријана Савић Симић је завршила Дипломатску академију Министарства спољних послова Републике Србије 2016. године. Од 2010. године кандидаткиња је запослена у Безбедносној информативној агенцији, где је, поред текућих задужења, ангажована као асистент на Академији за националну безбедност БИА. Кандидаткиња је члан тима БИА за праћење, годишње планирање и иницирање спровођења Националног акционог плана за примену Резолуције 1325 Савета Безбедности Уједињених нација *Жене, мир и безбедност* у Републици Србији. Од 2020. ради у Министарству правде.

Објављени радови

- Приказ, Бауци, чуда и јунаци планетарне политике, Научни часопис за безбедносне науке „Национална безбедност“, број 2/2015, Академија за националну безбедност, Београд;
- „Човек масе и перспективе рестаурације индивидуалности“. Годишњак Факултета политичких наука 2017, Факултет политичких наука, Београд, Година XI/, Број 18, стр. 83-99 (М 51)
- Савић, Симић, М. (2021). Правни аспект ванредног стања и ванредне ситуације у Републици Србији. У: „Супротстављање невојним изазовима, ризицима и претњама – Студија случаја: Пандемија Ковид 19“, Универзитет одбране, Школа националне одбране, Високе студије безбедности и одбране, стр. 166-184.

Стручни курсеви:

Током рада у Безбедносно информативној агенцији учествовала на више специјалистичких курсева у организацији Агенције. Током рада у Министарству правде учествовала на више конференција, округлих столова и стручних скупова у земљи и иностранству:

- Први мултисекторски друштвени дијалог посвећен стању родне равноправности у Републици Србији, Београд, 18. јануар 2021. године;
- Конференција посвећена превенцији и борби против корупције у Републици Србији, Београд, 17. фебруар 2021. године;
- Конференција поводом доношења Стратегије за спречавање и борбу против родно заснованог насиља према женама и насиља у породици за период 2021-2025. године“, Београд, 21. мај 2021. године;

- Годишње саветовање јавних извршитеља, Нови Сад, 10-11. септембар 2021. године;
- Јавна слушања посвећена променама о Нацрту акта о промени Устава и Нацрту уставног закона за спровођење Устава, Београд, Нови Сад, Ниш, Крагујевац, 13-17. септембар 2021. године;
- Стручни скуп посвећен родној равноправности и оснаживању жена у Републици Србији, Београд, 25. октобар 2021. године;
- Конференција „Борба против сексуалног насиља према женама – унапређење правног оквира и поступања“, Београд, 27. октобар 2021. године;
- Стручни скуп поводом пружања међусекторских услуга путем софтверског решења „Чувам те“ у циљу заштите од злостављања, занемаривања, насиља и експлатације деце, Београд, 1. децембар 2021. године;
- Пето годишње саветовање јавних бележника, Копаоник, 3-5. децембар 2021. године;
- Конференција министара правде држава чланица Савета Европе „Криминалитет и кривична правда – улога ресторативне правде у Европи“, Венеција, 13-14. децембар 2021. године;
- Стручни скуп „300 година постојања јавног тужилаштва у Руској федерацији“, Москва, 11-13. јануар 2022. године;
- Међународни округли сто „Обликовање судских савета у сусрет савременим изазовима“ у организацији Венецијанске комисије, Универзитета Ла Сапиенца и Универзитета у Барселони, Рим, 21-22. март 2022. године;
- Округли сто посвећен примени алтернативних кривичних санкција у судској пракси, Београд, 4. март 2022. године;
- Конференција посвећена десетогодишњици од усвајања Конвенције о спречавању и борби против насиља над женама и насиља у породици (Истанбулска конвенција), Београд, 9. март 2022. године;
- Седница Комитета Конвенције Савета Европе о високотехнолошком криминалу посвећена двадесетогодишњици примене Будимпештанске конвенције о високотехнолошком криминалу, о појачаној сарадњи и откривању електронских доказа, Стразбур, 12-13. мај 2022. године.

2. Основни подаци о дисертацији

Докторска дисертација **„Програми превенције и дерадикализације младих у социјалној и образовној политици у Србији“** кандидаткиње **Маријане Савић Симић** обухвата 186 страна стандардног формата. Рад је подељен на 10 поглавља. Прво поглавље обухвата увод и носи наслов *Предметни оквир истраживања* (стр. 9-17).

Друго поглавље које је названо *Глобални процеси и промене политичко-безбедносних дискурса* (стр. 17-40) кандидаткиња је поделила на четири потпоглавља: *Актуелни глобални процеси* (стр. 17-21), *Промена политичко-безбедносних дискурса* (стр. 21-31), *Актуелни безбедносни ризици у Републици Србији и на Западном Балкану* (стр. 31-34), *Рефлексије друштвених промена и безбедносних изазова на популацију младих у Србији* (стр. 34-40). Треће поглавље је насловљено *Радикализација и насилни екстремизам – концептуални оквир, проблеми и изазови* (стр. 40-59) и кандидаткиња га је поделила на три потпоглавља: *Теškoће у појмовном одређењу радикализације, екстремизма, тероризма и насиља* (стр. 40-44), *Нерв активности као облици девијантног понашања; теоријска тумачења, одреднице и узроци* (стр. 44-50) и *Покретачи радикализације и отпорност заједница* (стр. 50-59). Четврто поглавље носи наслов *Дерадикализација као нови приступ у превенцији и сузбијању радикализације и насилног екстремизма* (стр. 59-72) и кандидаткиња га је поделила на три потпоглавља: *Радикализација као процес* (стр. 59-63), *Класификација фактора радикализације* (стр. 63-66) и *Дерадикализација као нови приступ у превенцији и сузбијању радикализације и насилног екстремизма* (стр. 66-72). Пето поглавље носи наслов *Социјалне и образовне политике у документима Уједињених нација и Европске уније – компаративни преглед студија* (стр. 72-88) и подељено је на четири потпоглавља: *Улога образовања у П/СНЕ активностима у нормативним актима и публикацијама Уједињених нација* (стр. 72-76), *Преглед студија о улози образовних и социјалних политика у П/СНЕ у Европској унији* (стр. 76-79), *Националне стратегије и репрезентативне организације младих у Србији* (стр. 79-83) и *Имплементација програма превенције и дерадикализације младих у социјалне и образовне политике: добре праксе држава из окружења* (стр. 83-88). Шесто поглавље носи наслов *Социјалне и образовне политике и програми као превенција радикализације и насилног екстремизма у Републици Србији* (стр. 88-106) и подељено је у четири

поглавља: *Улога и значај цивилног сектора у савременом друштву* (стр. 88-90), *Ангажман организација цивилног друштва у активностима П/СНЕ у Србији* (стр. 90-94), *Капацитети и ограничења организација цивилног друштва – потенцијал за сарадњу и заједнички наступ са креаторима јавних политика и програма П/СНЕ у Србији* (стр. 94-103) и *Модел имплементације дерадикализацијских програма у сет мера П/СНЕ у Републици Србији* (стр. 103-106). Седмо поглавље носи наслов *Методологија истраживања* (стр. 106-116) и подељено је на шест потпоглавља: *Циљеви истраживања* (стр. 106-107), *Хипотетички оквир* (стр. 107-108), *Значај истраживања* (стр. 108-109), *Методе истраживања* (стр. 109-111), *Процедура и ток истраживања* (стр. 111-113) и *Узорак истраживања* (стр. 113-116). Осмо поглавље носи наслов *Резултати истраживања* (стр. 116-130) и кандидаткиња га је поделила на четири потпоглавља: *Друштвени амбијент и специфичности контекста и друштвеног положаја младих у Србији* (стр. 116-119), *Присутност насиља и дискриминације у друштву* (стр. 119-121), *Опасности, ризици и покретачи екстремизма и радикализације* (стр. 121-125) и *Партнерство јавног и цивилног сектора у превенцији екстремизма и радикализације – могућности и препреке* (стр. 125-130). Девето поглавље носи наслов *Дискусија* (стр. 130-135). Десето поглавље носи наслов *Закључна разматрања и препоруке* (стр. 135-141) и подељено је на два потпоглавља: *Могућност креирања бољег амбијента и препоруке за делотворан холистички наступ свих актера у превенцији екстремизма и радикализације младих у Србији* (стр. 136-139) и *Ограничења истраживања* (стр. 139-141).

Поглавља су систематично, тамо где је оправдано, подељена на већи број потпоглавља, чиме је учвршћена структура и олакшано читање рада. Списак коришћене литературе и извора заузима 12 страна (стр. 141-163).

Докторска дисертација представља заокружену логичку целину у научном, стручном и методолошком смислу.

Увидом у евиденцију Факултета политичких наука и Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић” у Београду, утврђено је да до сада није брањена докторска дисертација под тим насловом.

2. Предмет и циљ дисертације

Предмет истраживања у докторској дисертацији **„Програми превенције и дерадикализације младих у социјалној и образовној политици у Србији“** кандидаткиње Маријане Савић Симић је изучавање потреба, ризика и тешкоћа са којима се суочавају младе особе у опасности од радикализације и екстремизације, те идентификација формалних и неформалних система друштвене подршке као и могућности њиховог редизајнирања.

Кандидаткиња на темељу утврђених потреба и приоритета (потенцијално) рањивих младих особа, анализе актуелног друштвеног и политичког контекста, као и постојећег институционалног оквира, дефинише предлоге и мере за унапређење положаја, као и охрабривања и подстицања њихове социјалне (ре)интеграције.

Кандидаткиња Маријана Савић Симић се определила да за предмет истраживања своје докторске дисертације узме сложenu тему, до сада недовољно истраживану у нашој научној литератури, посебно овако свеобухватан начин.

Из увида у написану дисертацију Комисија закључује да је кандидаткиња при обради ове теме успешно пребродила бројне потешкоће те да је с аналитичким даром и истраживачким ентузијазмом приступила истраживању теме **„Програми превенције и дерадикализације младих у социјалној и образовној политици у Србији“**. Кандидаткиња је у свом раду обрадила све кључне аспекте радикализације и дерадикализације младих у Србији и представила логички исправно изведене импликације своје анализе.

Научни циљ истраживања кандидаткиње Маријане Савић Симић је научно разумевање узрока радикализације младих у савременим друштвима, као и научно објашњење улоге различитих друштвених и државних институција у сагледавању и решавању узрока радикализације. Посебан циљ истраживања је утврђивање оптималних програма превенције и дерадикализације младих.

Као *друштвени циљ* рада кандидатиња је поставила анализу канала утицаја и ефеката постојећих социјалних и образовних политика и програма за превенцију и

дepaдиkализaцију младиx, кaо и указивање нa њихове мањкaвости и oграничења. То је постигла кроз идентификацију потреба зa друштвеном подршком рaњивих младиx, утврђивању специфичности међу младима који су хетерогена заједница кaо и кроз сагледавање могућности међусекторске сарадње различитих институција у решавању наведених проблема.

У свом истраживању Маријана Савић Симић је дошла до низа значајних закључака, изложених прегледним и јасним научним стилем. Вишеструка сложеност предмета научног проучавања захтевала је од кандидаткиње не само да истражи конкретне друштвене узроке радикализације младиx, већ и да се избори са значајним истраживачким потешкоћама, имајући у виду неистраженост теме.

У складу са оваквим, одређењем предмета истраживања кандидаткиња се одлучила да примени адекватне методе за проучавање теме дисертације. На тај начин, резултати њеног истраживања огледају се у стицању нових сазнања, уз помоћ којих је могућ допринос сагледавању процеса радикализације и дepaдиkализације младиx у Србији.

3. Основне хипотезе од којих се полазило у истраживању

У својој докторској дисертацији кандидаткиња Маријана Савић Симић пошла је од опште хипотезе која гласи:

Не постоји адекватна и свеобухватна системска превенција радикализације младиx у постојећим политикама и програмима који су оријентисани према њима, што у околностима када велики број младиx у Србији исказује неповерење према институцијама и отуђење од друштвених група, представља погодну основу за развој радикализације.

Ову хипотезу кандидаткиња је разложила на низ посебних хипотеза:

X 1.1. Хетерогеност младиx кaо друштвене категорије (културна, географска, верска...) захтева посебно дизајниране превентивне приступе зa појаву радикализације међу младима.

X 1.2. Националне политике и програми занемарују улогу и значај образовања

за превенцију радикализације, упркос чињеници да је успешно имплементирано у сет превентивних мера многих држава.

X 1.3. Постојеће политике и програми немају адекватан одговор на динамизам промена које представљају ризик за радикализацију, а са којима се суочава млада популација у РС.

X 1.4. Координација између формалног и неформалног система подршке за превенцију радикализације није успостављена.

X 1.5. Препоруке и резултати истраживања организација цивилног друштва о феномену радикализације не уважавају се у довољној мери.

Побројане посебне хипотезе представљају истраживачки оквир у којем Маријана Савић Симић верификује научна сазнања о радикализацији младих и политикама и програмима које се баве превенцијом ове појаве. Истовремено, кандидаткиња кроз истраживање, на основу доступне научне и друге расположиве грађе, систематизује досадашња сазнања о узроцима радикализације младих, мерама превенције и програмима који се баве дерадикализацијом младих.

Комисија констатује да је кандидаткиња научно потврдила како своју општу хипотезу, тако и из ње изведене посебне хипотезе што указује на ваљан истраживачки приступ.

Комплексност предмета истраживања и хипотетичког оквира изискивали су коришћење великог броја општих научних и основних посебних метода, као и комбиновање приступа и методских поступака.

Кандидаткиња ће примењује све основне методе, а посебно синтезу и индукцију. Сходно предмету истраживања, примарно користи анализу садржаја примарних и секундарних извора.

Од основних метода користила је и аналитичке и синтетичке основне методе. Од аналитичких основних метода користила је анализу и дедукцију. Од синтетичких основних метода користила је синтезу и индукцију. Анализу највише користи имајући у виду предмет истраживања, а нарочито анализу садржаја докумената у изради теоријског дела тезе.

Синтезом је, анализом препознате чиниоце, довела у различите везе како би открила нова објашњења. Ово се пре свега односи на анализу праксе радикализације младих као и узрока таквог понашања и њихово међусобно довођење у везу. Конкретизацијом је са нивоа општег ишла ка посебном и појединачном у прецизнијем објашњавању узрока и потенцијалних системских одговора на њих.

4. Кратак опис садржаја дисертације

Докторска дисертација кандидаткиње Маријане Савић Симић на тему **„Програми превенције и дерадикализације младих у социјалној и образовној политици у Србији“** структурно је подељена на дванаест поглавља, у оквиру којих је поред увода и закључних разматрања, библиографија и прилог са табеларним приказом емпиријског истраживања. Нека поглавља су, тамо где је то било неопходно, подељена на више потпоглавља.

1. Предметни оквир истраживања

У уводном делу кандидаткиња образлаже почетни истраживачки проблем, релевантност и значај истраживачке теме. Детаљно је представљен предмет истраживања.

2. Глобални процеси и промене политичко-безбедносних дискурса

У овом поглављу кандидаткиња анализира актуелне глобалне процесе и пружа увид у глобалну ситуацију, промене и проблеме са којима се суочавају савремена европска друштва, државе Западног Балкана укључујући и Србију. Кандидаткиња наглашава промене у структури и дискурсима политичко – безбедносних образаца као и друштвене импликације актуелних процеса и промена у посматраном просторном оквиру.

3. Радикализација и насилни екстремизам – концептуални оквир, проблеми и изазови

У овом поглављу кандидаткиња анализира доминантне дискурсе о феноменима радикализације и насилног екстремизма у савременим друштвеним и политичким дебатама. То су дискурси који на различите начине одређују саме појмове и интерпретирају узроке настанка и трајања радикализације. Кандидаткиња се бави и анализом кључних проблема и изазова са којима се савремена друштва суочавају у покушајима превенције радикализације. Такође, анализира се и актуелни друштвени и политички контекст узрока радикализације и насилног екстремизма међу младима.

4. Дерадикализација као нови приступ у превенцији и сузбијању радикализације и насилног екстремизма

У овом поглављу представљени су и анализирани концепти дерадикализације као новог приступа у превенцији и сузбијању радикализације и насилног екстремизма. Пошто дерадикализација представља још недовољно истражен, усаглашен и усвојен приступ у П/СНЕ, кандидаткиња анализира факторе радикализације и могућности ефикасног дерадикализацијског одговора. Зато се у овом поглављу анализира улога социјалних и образовних политика и програма у пакету мера за превенцију и дерадикализацију младих у Републици Србији.

5. Социјалне и образовне политике у документима Уједињених нација и Европске уније – компаративни преглед студија

Кандидаткиња у овом поглављу анализира акта међународног права (конвенције, декларације, резолуције и директиве ЕУ) као и домаћа нормативна акта (законе и подзаконске акте, стратегије, акционе планове и др.). Потом компаративно истражује улогу социјалних и образовних политика у П/СНЕ активностима у земљама ЕУ, РС и државама у окружењу. Кандидаткиња је ово поглавље обогатила и приказом анализа различитих истраживања о искуствима и ефикасности политика и програма које су успешно креирале и ефикасно спровеле неке од земаља ЕУ. Посебна пажња посвећена је специфичности сваког конкретног контекста и могућности преузимања и примене у Републици Србији.

6. Социјалне и образовне политике и програми као превенција радикализације и насилног екстремизма у Републици Србији

У овом поглављу кандидаткиња представља досадашња искуства креатора социјалних и образовних политика са аспекта превенције и дерадикализације. Кроз холистички приступ, анализира квалитативна достигнућа и могућности међусекторске сарадње међу надлежним институцијама. Кандидаткиња анализира и могућности партнерства, односно укључивања младих у креирање и спровођење политика и програма превенције и дерадикализације.

7. Методологија истраживања

У овом поглављу кандидаткиња је направила приказ не само парадигматске поставке истраживања и начина прикупљања података, већ и детаљно објаснила протокол који је коришћен у сврхе овог истраживања.

8. Резултати истраживања

У овом поглављу кандидаткиња је представила емпиријски део рада са резултатима истраживања који су добијени обрадом и анализом података прикупљених кроз фокус-групе и интервјуе. Резултати истраживања представљени су и праћени одговарајућим образложењима. Кандидаткиња је конструисала протокол за прикупљање података који има за циљ да се ближе сагледају проблеми радикализованих младих људи у Србији; да се сагледа специфични друштвени контекст и дијапазон његовог утицаја на рањивост младих; да се представи самоперцепција највећих проблема и изазова са којима се млади суочавају, као и предлози за унапређење политика, програма и праксе.

9. Дискусија

У овом поглављу кандидаткиња класификује резултате истраживања у одговарајуће тематске целине у којима резултате укршта са теоријским поставкама.

10. Закључна разматрања и препоруке

У закључним разматрањима кандидаткиња сумира провере основних хипотеза уз извођење закључака и формулисање конкретних препорука. Кандидаткиња заснива закључке на теоријској анализи и критичком сагледавању постојећих социјалних и образовних политика за превенцију и дерадикализацију, позитивним искуствима и ефектима, али и мањкавостима кроз призму могуће имплементације светских искустава. Значај препорука се огледа у могућности унапређења праксе са циљем формулисања адекватног системског одговора на проблеме и изазове са којима се суочава цела заједница, а нарочито млада популација у опасности од екстремизма и радикализма.

5. Остварени резултати и научни допринос дисертације

Методолошку основу овог рада чини теоријско истраживање које је у великој мери засновано на пажљивој анализи садржаја докумената, те научне литературе еминентних домаћих и страних аутора.

Да би квалитетно истражила предмет истраживања свог докторског рада, кандидаткиња Маријана Савић Симић је морала да пре свега конструише чврст и кохерентан категоријални апарат, односно да ослањајући се на постојећу научну литературу теоријски концептуализује процесе радикализације и дерадикализације младих у Републици Србији. Затим је било неопходно анализирати бројне примарне и секундарне изворе о поменутиим процесима, као и постојећој правној пракси. Кандидаткиња је показала темељно познавање рецентне научне литературе, разумевање различитих теоријских приступа као и научних метода.

Из наведеног произилази да је на основу теме, којом се као с предметом овог истраживања кандидаткиња бавила, било неопходно поставити низ основних питања и пратећих потпитања, као што су пре свега:

- Да ли хетерогеност младих као посебне друштвене групе утиче на процесе превенције и дерадикализације?
- У којој мери се поступци превенције и дерадикализације имплементирају у националне образовне политике?
- Да ли постојећи програми за превенцију и дерадикализацију младих у Републици Србији дају резултате?

и на њих свакако дати и ваљане одговоре, што је кандидаткиња веома успешно и учинила.

Комисија је установила да је кандидаткиња Маријана Савић Симић на основу коректно дефинисаног проблема, предмета, циљева и хипотеза истраживања на задату тему остварила у свом докторском раду **следеће резултате и научни допринос:**

Кандидаткиња је изабрала веома значајну и актуелну тему која није довољно истраживана и аргументовано је указала на потребу да се на један свеобухватан начин обради феномен радикализација и дерадикализације младих у Србији. Проширивање сазнања о овом проблему представљају значајан резултат истраживања Маријане Савић Симић.

Домети резултата истраживања овог проблема су, сходно постављеним истраживачким циљевима кандидаткиње, огледали у домену верификације и критичке систематизације већ постојећих научних сазнања из области политичких наука на предложену тему, али и у валидној оригиналној научној дескрипцији са елементима сопственог научног објашњења.

Научна и друштвена оправданост произилази из објашњења научног и друштвеног значаја истраживања, на које је већ указано.

Кандидаткиња је постигла хеуристички резултат истраживања, пре свега кроз представљање недостајућих и употпуњавање досадашњих сазнања о потребама и проблемима потенцијално рањивих и већ радикализованих младих особа. Верификаторски резултат је постигнут на плану додатног објашњења и потврда теза на које је већ наишла у обрађеној секундарној литератури и досадашњим истраживањима на ову тему.

Друштвена оправданост се огледа у доприносу овог истраживања у разумевању младих и њиховог положаја у савременом друштву, истичући рањивост ове друштвене групе са посебним нагласком на утврђивању узрока радикализације младих и особености неодговарајућег и неусклађеног системског одговора на њих.

Комисија констатује да је у раду примарно коришћена референтна литература еминентних домаћих и страних аутора. Број цитата и приложени списак литературе, који броји 342 библиографске јединице – архивских извора, научних монографија и

чланака – доприносе уверењу Комисије да је кандидаткиња имала у свом раду богате документационе изворе и добро одабрану библиографску теоријску подршку. Опредељење кандидаткиње да се у свом истраживању користи референтном домаћом и страном литературом и другим документима, као и избор релевантних метода истраживања учвршћује закључак Комисије о свеобухватно исправној и модерној методолошкој усмерености кандидата.

Закључак Комисије

Докторска дисертација Маријане Савић Симић под насловом „**Програми превенције и дерадикализације младих у социјалној и образовној политици у Србији**“ обрађује научно значајну и сложену проблематику, а постигнути резултати истраживања представљају запажен допринос у смислу ваљаног обухватања теме, с једне, и стварања могућности њеног даљег и дубљег сагледавања, с друге стране.

На основу анализе и критичке оцене докторске дисертације, Комисија једногласно закључује следеће:

- Докторска дисертација под напред наведеним насловом је урађена у складу са усвојеним пројектом и одобрењем Наставно–научног већа Факултета политичких наука.
- Докторска дисертација је резултат самосталног теоријског рада и спроведеног емпиријског истраживања кандидата. У њој су систематизована и верификована постојећа научна сазнања о предмету истраживања и сазнања до којих се дошло спроведеним истраживањем. Она представља логичку и заокружену целину са свим неопходним елементима код овакве врсте писаних материјала, а посебно научних радова.
- Докторска дисертација кандидаткиње Маријане Савић Симић представља темељну и систематску анализу проблема радикализације и дерадикализације младих у Србији. У том погледу, дисертација представља теоријски допринос политичким наукама, али и друштвеним наукама уопште.

- Докторска дисертација је писана разумљивим, једноставним, стручним језиком, као и рецептивно-адекватним стилем.

Рад представља значајан научни допринос у образовно–васпитном смислу, као основа за даља истраживање у тој области.

6. Предлог Комисије

На основу укупне и критичке оцене садржаја докторске дисертације, чланови Комисије једногласно оцењују да докторска дисертација кандидаткиње Маријане Савић Симић под насловом **„Програми превенције и дерадикализације младих у социјалној и образовној политици у Србији“** представља оригинално и вредно научно дело, настало самосталним истраживачким радом, и да као такво има довољну теоријску и практичну вредност да би могло бити јавно брањено. Имајући у виду значај истраживања и проблематике, резултате истраживања и изведене закључке, Комисија позитивно оцењује докторску дисертацију кандидаткиње Маријане Савић Симић под насловом **„Програми превенције и дерадикализације младих у социјалној и образовној политици у Србији“** и једногласно се опредељује да

ПРЕДЛОЖИ

1. Да Наставно-научно веће Факултета политичких наука Универзитета у Београду прихвати позитивну оцену докторске дисертације Маријане Савић Симић под насловом „Програми превенције и дерадикализације младих у социјалној и образовној политици у Србији“ и одреди Комисију за одбрану докторске дисертације.

2. Да се стави на увид научној јавности оцењена докторска дисертација Маријане Савић Симић и овај Извештај о оцени докторске дисертације да би се стекли сви услови за њену јавну одбрану.

У Београду,

12. јул 2024.

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ:

Проф. др Наталија Лукић

Проф. др Ана Чекеревац

Проф. др Драган Симеуновић

